

8. ibilbidea: Durangaldea Omenaldia harriari eta magiari

Bilbao

AP-8

33km

34'

Urkiola

Mari jainkosa harkaitz biluzian bizi da. Harat-honat ibiltzen da pagadien artean; babestu eta uxatu egiten du. Harri-puska izugarriak lurraren aurka zanpatzen gaitu; hilkor soilak gara. Urkiola magia da, erritu pagano eta kristauen toki, Euskal Herriko jendeen beldurrek sortutako izakien azken aterpea. Bere oinetara dauden hiribildu nobleek jauregiak eta sekretuak ezkutatzan dituzte, eta goiko gailurrek lur honen handitasuna, herriaren askatasun-grina eta bailaren abegia gordetzen dituzte.

Durango

7 km

14'

12 km

20'

4 km

7'

BI-636

Argiñeta

BI-3321

Atxondo

BI-623

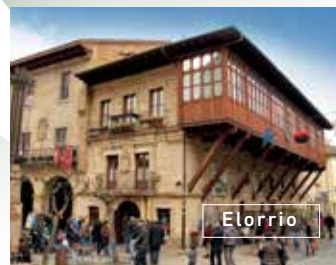
Elorrio

Arrazola

Bide Berdea

Urkiola

Betsaide

Elorrio

Lizarrez, urkiz eta pagoz inguratuta dago, eta kristautasunaren jatorriekin dago lotuta bere historia. Santutegiaren aurrean, harri bat dago. Sinesmen herritarraren arabera, me teorito bat da, eta ahalmen bereziak ditu: senarra aurkitzeko, ezkontzeko adinean zeuden neskatilek harri horren inguruan birak eman besterik ez zuten egin behar. Gaur egun, mutilentzat ere balio du. Multzoa hainbat ostaturekin, aterperekin eta jatetxerekin osatzen da.

Argiñeta

Bilbotik, A-8tik Donostiaranzko norabidean, **Durangora** iritsiko gara. Edertasun handiko ingurune naturala da Durango, eta, bertan, hamaika aukera daude aire zabaleko jarduerak gustuko dituztenentzat. Hirigunean, hainbat elementu eta eraikin enblematiko aurkitu ahaliko dituzue; hala nola, Kurutziazgako gurutzea, Urribarriko Andre Mari basilika, jauretxeak, 1937ko bonbardaketak utzitako hondakineta zeharreko ibilbidea eta "Memoriarako gunea", gertakari lazgarri haren oroitzapen gisa eraikitako monumentua. Durangoko Liburu eta Disko Azoka, abenduan egiten dena, Euskal Herriko kultura-azoka garrantzitsua da.

Ingurune berdeen zale amorratuak bazarete, **Urkiolako natura-parkea** bisitatzea proposatzen dizuegu. Durangotik BI-623 errepidea hartuta, natura-parke horrek eskaintzen di-

zkizuen paisaia ikusgarriak begiratu ahaliko dituzue. Bertan, mendizerrak eta kareharrizko haitz zuri handiak topatuko dituzue, baita amildegiak eta bailara sakonak ere, edota baso nahaspilatsuak eta larre leunak. Gainera, mendian gora egin daiteke, edo mendi-ibiliak egin, edota eskalada zein rappela egin.

Natura-parkearen goialdean, mendi-hegal batean, Antonio Santuen santutegia dago (Abad eta de Padua).

Durango

31

Durangora itzuli ondoren, **Elorri-rako** bidea hartuko dugu BI-636tik. Hala ere, geldialdia egin dezakegu bidean, **Atxondon**, familia-giroan pasiera lasaia egin nahi badugu, Durango-Arrazola trenaren antzinako ibilbidea baliatuz. Anbotoko harrizko pareta izugarrien artean ezkutatuta, **Arrazolako Bide Berdea** dugu. Oso bide laua da, 10 kilometroko joan-etorria dauka, eta bi ordutan egin daiteke. Kotxez ere egin daiteke, BI-4332a hartuta (errepide paraleloa da). Horrela, Bizkaia berde eta landarrenaz goza dezakegu.

Hortik, beste bisita gomendagarri bat dago: **Betsaidera** igotzea. Tope

deritzon tokian, Arrazolako Bide Berdearen azken gunean, autoa utzi, eta seinaleztatuta dagoen pista batetik ordubetez gora eginda, gailurrera iritsiko gara. Han, ikuspegi paregabeak topatuko ditugu, eta mendia-aren isiltasunean erlaxatuko gara. Euskadiko hiru lurraldeak (Araba, Gipuzkoa eta Bizkaia) elkartzan diren tokia da hori, hain juxtu ere. Monumentu batek oroitzen du mugarri geografiko hori.

Gure abiapuntura itzuliko gara, Apatamonasteriora (Axpe-Atxondo), eta errepidea hartuko dugu berriro; N-634tik lehenengo, eta N-636tik gero, Elorriora iritsi arte. Bertako ondare

historikoaren balio handiarengatik nabarmentzen da herri hori: harri sendoz eta harlanduz egindako jauregi eta etxe nobleak daude, baina baita Santa Ana monastegia, Sotze Garbiaren basilika, Don Telloren atea, Tolako jauregia eta Erdi Aroko harresiaren hondarrak ere. Elorrioren kanpoaldean, BI-3321a hartuta, **Argiñetako** nekropolira hurbildu gaitzke. Euskadiko hilobi-monumentu garrantzitsuenetakoa da hori, Goi Erdi Aroan eraiki zena.

Bizkaiko hiriburura itzultzeko, Elorriorako bidean atzera egingo dugu, N-636a hartuta, Durangora iritsi arte. Gero, AP-8a hartu, eta Bilboraino joango gara.